

LIEUVIVIS

JORNAL LITHUANO

LIEUVIU S-GOS BRAZILIJŲ ORGANAS
LEIDZIA SPAUDOS D-JA „ŠVIESA“
Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIEUVIVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-0159
São Paulo. — Brasil.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 10 milreisu, pusem. 6 milreisal.
Ušienin metams 15 milr. pusem. 8 milreisal.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Atekomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

S-Ų METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Gruodžio - Dezembro mėn. 5 d.

NR. 49 (413)

Akcinė Spaudos Bendrovė „Šviesa“.

Jau kuris laikas savaitraščio „Lietuvis“ leidėjas Spaudos D-ja „Šviesa“ nauja pamažia pasilijimų atlikti spaudos darbus, užsakymus. Pasilijimai gauti iš Lietuvos ir kitataučių, o pastaruoju metu į d-ją kreipėsi net kelios mūsų vietinės firmos ir, rodos, penketa kauniškių rašytojų, kurių vieno romanai Lietuvoje yra gana populiariūs. Mes patys gana gvyai jaučiame reikalingumą stiprios lietuviškos spaustuvės, kur būtų spausdinama ne vien laikraščiai, bet ir mokykloms vadovėliai, maldaknygės ir populiarūs Pietų Amerikos lietuviams taikoma literatūra — brošiūros, apysakos, eilėraščiai, romanai ir kt. Atrodo kad, tiek mes šelviai, tiek savoj Tėvyneje gyvenantieji lietuviai, vieni kitus suprato. Tuo tarpu, kada lietuviškos rašytojai siūlo mums savo rankraščius, mes pasistatėme sau tikslą suorganizuoti AKCINĘ SPAUDOS BENDROVĘ, kuri greitai laiku turės nuosavą spaustuvę ir pasistengs atropiai ir sąžiningai atlikti visus užsakymus.

Viesiems gerai žinoma, kad visose Pietų Amerikos lietuvių kolonijose jaučiama tiesiog bėdas lietuviškos literatūros. Literatūros gabenimas iš Lietuvos brangiai kainuoja, be to pati literatūra Lietuvoje yra žymiai brangesnė, negu Brazilijoje, tad čia atgabenus darosi neįperkama. Kad patenkintus Pietų Amerikos lietuviškų knygų rinką ir patarnavus saviems tautiečiams, belieka viena išeitis — reikia spausdinti knygas vietoje. Kadangi Brazilijos valiuta yra lemniausia, palyginant su Argentinos ir Urugvajaus valiutomis, tai knygos spausdinti patogiau bus Brazilijoje, nes tada ir Argentinai ir Urugvajui jos bus įperkamos. Šį patarnavimą atlikti imasi AKCINĖ SPAUDOS BENDROVĖ „ŠVIESA“.

AKCINĖ SPAUDOS BENDROVĖ „ŠVIESA“ organizuojama grynai komerciniams pagraudais. Jos nariais bus jos akcijų savininkai, kuriems kiekviena akcija suteikia po vieną balsą. Akcijos nominalinė kaina 100\$000. Bendrovės reikalus sprendžia, metines apyskaitas priima ir pelną paskirsto metiniai akcinių susirinkimai.

Susorganizavus A.S. B vėl „ŠVIESAI“, Spaudos D-ja „ŠVIESA“ nustoja veikti. Jos turtas, kurį sudaro rinkyklos žrankiai, senos raidės ir „Lietuvio“ redakcijos baldai atitenka Akcinei Spaudos B-vei. Buvę draugijos nariai kurie iki 1937 metų balandžio mėn. 1 d. prisitaisę įrodymais, kad tikrai yra išpirkę tiek ir tiek pajų, gales gauti iš A.S. B-ves „ŠVIESA“ atstatinkam skaičių akcijų. Kiek akcijų gaus visi buvusieji pajininkai, nustatys specialė komisija, kuri karto su buvusios d-jos revizijos komisija, dalyvaudant specializavus ir atstatinkam valdybos įstatymų atstovams patikrins ir įkainuos visą Akcinei Spaudos B-vei „Šviesa“ perduotą Spaudos D-jos turtą.

A. S. B. „Šviesa“ akcininkais gali būti tiek pavieniai asmenys, tiek bendruomenės ir organizacijos.

Kas nori užtikrinti sau tam tikrą skaičių b-ves akcijų, turi jau dabar įteikti pareikštiną raštą, nes akcijų skaičius ribotas, o norinčių jų įsigyti sąrašas kasdien sparčiai auga.

A.S.B. „Šviesa“ spaustuvė pradės veikti nuo Naujų Metų, atlikus visus įmenčių registravimo formalumus.

Su pasiūlymais, užsakymais akcijų pirkimo ir kitais reikalais kreiptis į A.S.B. „Šviesa“ valdybą rua Bandeirantes, 92 kasdien nuo 8 iki 10 val. ryto. Laiškus sušti valdybos vardu reikia rašyti, 1764.

AKCINĖS SPAUDOS BENDROVĖS „ŠVIESA“ VALDYBA.

- Pirmininkas - S. Bakšys, Sekretorius - E. Pažėra,
- Vicepirmininkas - I. Gaigalas, Iždininkas - J. Čiuvininkas,
- Reik. Vedėjas - S. Vancevičius.

„Lietuvio“ redaktorius vyksta į provinciją.

„Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius šį šeštadienį, rytiniu traukiniu išvyksta į Fricorifico Anglo, kur spausdins ten gyvenančius lietuvius ir Angli kompanijos skerdyklas, kuriose dirba gana daug lietuvių. Vėliau redaktorius mūso aplankyti ir kitas daugias lietuvių apgyvenusias vietas, kaip koloniją Barao de Antonina, Refinadora Paulista ir kitas.

Kruvini mušiai Madride.

Madridas iki šiol dar nepatimas sukiličiai puola Madridą iš trijų pusių. Atkakli kova eina miesto centro gatvėse. Kaip rašo laikraščiai, kova eina visu smarkumu. Abi pusės kovoja labai žiauriai. Ypattingai nežmoniškų žinu-

Veikia slapta sutartis.

Iš Berlyno pranešama, kad tarp Ispanijos ir Sovietų Rusijos esanti pasirašyta ir veikia slapta sutartis. Sovietų Rusija legalistus remia visais galimais būdais.

„Hindenburgas“ skraidė virs S. Paulo.

Lapkričio 30 d vakare, į S. Paulo buvo atskridęs vokiečių oro milžinas cepelinas „Hindenburg“. „Hindenburg“ yra vienas iš didžiausių pasaulio cepelinų.

Didelė katastrofa Minas Geraes.

Iš Belo Horizonte pranešama, kad

PIRMAS LIETUVIŠKAS PAPIROSŲ FABRIKAS A. FELMANAS IR CIA LTD.

Nauji papirosai
Naujas fabrikas
Nauja gamyba
Premijos čekiais

Kiekviena pakelė, be čekių, yra dar ir kuponai, už 10 kuponų duodama artistiška fotografija. Norakalinga kolekcija, 10 pakelių — 10 kuponų ir 10 kuponų — viena fotografija.

ant per kabantį tiltą įvyko baisi katastrofa. Truko tilto lynas ir tūtas įtvirtas į Carandahya apė. Nuskindami septyni gimnazistai.

Roosveltas Brazilijoj.

Praeitą penktadienį karo laivo „Indianapolis“ į Rio de Janeiro atvyko Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas Roosveltas. Prezidentas Roosveltas Rio de Janeiro mieste buvo sutiktas su didžiausiomis iškilimais. Roosveltą oficialiai priėmė Brazilijos prezidentas Dr. Getulio Vargas.

Prezidentas Roosveltas nuvyko į Buenos Aires, kur gruodžio 1 dieną prasidėjo Pan-Amerikos tautos konferencija.

Ispanijoj nuzudyti du Konsulai.

Laikraščiai praneša, kad Ispanijos legalistai nužudė dvejų svetimų valstybių konsulus Bilbau mieste. Laikraštis mirtų valstybių priežastis interventus.

Laikraščiai pažymi, kad Ispanijos marksistų žiaurumas praneša visus ribas.

Zemės drebėjimas Graikijoj.

Siaurės Graikijoj. Prevezamo rajone smarkiai drebėjo žemė. Žemės drebėjimas sugriovė daugybę namų ir pridarė milžiniškų nuostolių. Dug žmonių žuvusių ir sužeistų. Nukentėjusiais organizuojama skubi pagalba.

Amazonos estade esą žibalo.

Naujosios žinios praneša, kad tyrimų komisijos žinomis Amazonos estade tikrai esą žibalo sauginiai. Brazilijos žibalo šaltinių jau senai ieškoma įvairiose estadose, tačiau iki šiol jo nėkur nepavyko surasti, nors daugelis žinovo tvirtina, kad Brazilijoj žibalo šaltiniai yra ir vėliau, ar anksčiau bus surasti.

Dr. Saverdo Lama Apdovanojamas Nobelio premija.

Argentinos užsienio reikalų minist-

Roosveltas grįžta.

Amerikos prezidentas Roosveltas gruodžio 2 d. vakare išvyko iš Buenos Aires į Montevideo. Montevideo mieste jam buvo surengtas iškilmingas priėmimas. Iš Montevideo Roosveltas grįžta į Ameriką.

Roosvelto apsilankymas Pietų Amerikoje, benebeje, turės didelės reikšmės tolimiesiems santykiams tarp Jungtinių Valstybių ir Pietų Amerikos.

Italija užima likusius Abisinijos plotus.

Italijos kariuomenės dalys užima likusius Abisinijos plotus. Beveik visi didesnieji miesteliai ir žemės gyvenamosios vietos baigiamos užimti. Italija Abisinijoje mėgina įvesti savo tvarką ir bando šią šalį sukultūrinti.

Prancūzija vykdydama didelę ginklavimosi jūroje programą.

Iš Paryžiaus pranešama, kad Prancūzijos karo laivyno programai įvykdyti bus išleista dar 13 milijonų frankų. Iš kitos pusės pranešama, kad Prancūzija dabartinio laiku turinti geriausiai apginkluota kariuomenė ir labai stiprią aviaciją.

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ NACIUS VASINGTONE.

Vašingtone priešlaikiai Vokietijos ambasados rūmuose įvyko didelė demonstracija prieš hitlerizmas. Demonstrantai šaukė „šalin Hitleris!“. Polieja demonstrantus iškleidė ir apie 10 žmonių iš jų tarpo areštavo.

Bomberduočių Medr. da.

Gruodžio 3 dieną sukiličiai aviacija vėl smarkiai bombardavo Madridą

Nuo darbininko iki milijonieriaus.

Morriso automobilų firmos direktoriaus tvarkytojas lordas Nefidas Oksfordo universitetui paaugo 1250000 svarų sterlingų (apie 37 mil. litų) medicinos tyrinėjimams ir 100000 sv. sterlingų universiteto bibliotekai ir chemijos laboratorijoms praplešti.

Lordas Nefidas, kurio turty vertė siekia 17 mil. sv. sterlingų (apie 500 mil. lit.), kadaise buvo dviračių taisyto darbuotojas. Turėdamas 5 sv. sterl. kapitalo, atidarė savo dviračių dirbtuvę. Vėliau vertėsi motociklų prekyba ir, pagaliau, automobilių prekyba.

1920 m., kai automobilių pramonės gyveno krizės ir perprodukcijos laikais, kai daugelis firmų kėlė automobilių kainas, kad galėtų išlaikyti, Nefidas sumažino automobilių kainas ir uždirbo didelius pinigus.

Barzduočių sąjunga Japonijoje.

Japonijoje yra labai savotiška sąjunga, kurios nariai nešioja ilgas ir gražiai prižiūrimas barzdas. Šios sąjungos pirmininkas yra 72 metų senis, pavardė Hobajiro Katko, kurio barzda siekia 1 metro 75 centimetrų ilgį. Kai Hobajiro Kato kur nors keliauja, tai savo žilą barzdą įdeda į tam tikrą maišą, kurį paslėpia ant kaklo. Kiekvienais metais Japonijos sostinėje Tokio įvyksta šios barzduočių sąjungos kongresas.

Poetas Mykolas Vaitkus.

Jo 30 m. kūrybinio darbo suaktyvėms paminėti.

Poetas kunigas Mykolas Vaitkus gimė 1883 m. spalio mėn. 27 d. Kretinose apskr. Gargždų miestelyje.

Pirmieji jo žymesnieji darbai buvo Nedėdienių skaitymuose, tilpę 1906 m. Ši data ir laikoma kūrybinio jo darbo pradžia. Kun. M. Vaitkus į mūsų literatūrą įnešė visą eilę originalių ir verstinų veikalų.

Poetas ir rašytojas kun. M. Vaitkus bendradarbiauja eilėje žurnalų ir laikraščių. Daug jo raštų tilpo Viltyje, Vainorykštėje, Draugijoje, Ryte, Mūsų Viilnėje, Židinyje ir kit. Jis yra visos eilės kultūrinę organizacijų narys. Menas, muzika, teatras, kalbos mokslas, tai vis jo mėgiamosios sritys, kuriose jis aktyviai pasireiškia.

Garbingam Jubiliatui linkime ilgą amžiaus ir našaus kūrybinio darbo.

Baigiasi statybos sezonas Kaune.

Šiais metais Kauno miesto savivaldybė buvo išdavusi naujoms namams statyti apie 800 leidimų. Tik gal apie 100 gavusių leidimus piliečių tais leidimais nepasinaudojo, o visi kiti statybą vykdė pilnu tempu.

Šią vasarą buvo pradėti statyti apie 25 gana dideli pastatai, kurie vieni jau beveik visiškai baigti, o kiti statyba užsitęs dar iki Naujų Metų.

Prie visos Kauno statybos per vasarą dirbo apie 5000 — 6000 darbininkų ir dėl to Kaune bedarbių visiškai nebuvo.

Dabar jau visa eilė smulkesnių medinių ir mūrinių namelių kiekviena savaitę po keliasdešimt užbaigiama statyti, todėl kiekvieną savaitę didėja

Grošnicos dvynukai.

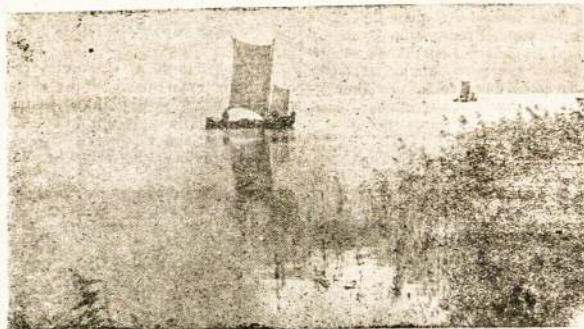
Šiomis dienomis nedideliame Grošnicos miestelyje, Serbijoje, įvyko retas atsitikimas. Tą pačią dieną, tą pačią valandą ir tuose pačiuose namuose gimė dvi poros dvynukų. Dvynukus pagimdė dvi seserys, ištekėjusios tą pačią dieną.

Abi dvynukų poros susideda iš berniuko ir mergaitės.

Prietrangiai Grošnicos miestelio gyventojai žiūri, kad tokios laimės gali susitaikyti tik kokių monų pagalba.

Migdanti mašina.

Finaidėfijos inžinierius Kelonas išrado mašiną, kurios pagalba galima užmigdyti nemigos kankinamus žmones.

Mūsų Tėvynės vaizdelis.

ir bedarbių skaičius. Tačiau, nors naujų statybos darbų jau beveik nebevykdoma, bet darbo biržoje dar iki šiol bedarbių atpildžio neįaunama, nes iki šiol vis dar bedarbiai reikalaujami prie Laupėdžių pylimo darbo.

Apskačiuojama, kad iki gruodžio mėnesio Kaune šių metų statybos sezonas galutinais užsibaigs.

Kauno miesto savivaldybė statybos sezono užbaigimą yra gerai išnagrinėjusi ir nuo šiol iš lėto pradeda didinti viešuosius darbus. Statybos sezono ištėjimą ir viešųjų darbų didinimą stengiamasi taip derinti, kad tarptautinis darbo mechanizmas vyktų automatiškai. Viešųjų darbų sezonas prasidės kaip tik tuo laiku, kai pasibaigs statybos sezonas.

Numatoma, kad šiais metais prie Kauno miesto savivaldybės vykdomų viešųjų darbų dirbs apie 4000 bedarbių.

Atsigulus į lovą reikia užsidėti tam tikrus ausinius, per kuriuos girdėti tam tikri mašinos slandantys garai, nuo kurių greitai apima miegas.

Kelono bandymai davė teigiamų rezultatų. Visa ta mašina yra valdoma elektros pagalba: po tam tikro laiko ji automatiškai nustoja veikti.

Saugumo Departamento direktorius A. Povilaitis parašė ilgą darbą apie komunizmą, kur nagrinėjama komunistinė ir nacionalistinė pasaulėžiūra kaip reikšmingi gyvenimo ir kuriai iš jų priklauso ateitis. Prof. Iz. Tamoliūnis parašė apie šiuo dienų žmogų. Iškeliamas kelias ir raidos etapus, kuriais suiformavo šiuo dienų Europos žmogus. Stud. J. Šlapinskis parašė apie viešąsias bibliotekas. Šias tris knygas leidžia socialistų ir Politinių Mokslų institutas. Pirmosios dvi baigiamos spausdinti.

— Muzikui Al. Aleksui-Aleksan dravičiui, gyvenančiam Šiaurės Amerikoje, suėjo penkiasdešimt metų amžiaus. Muzikos mokslą išėjo Varšuvos konservatorijoje. Į Amerika išvažiavo 1913 m. Begyvendamas sukūrė viršaus simfonijų, koncertų, Be to, su muziku A. Pociumi 1918 m. Čikagoje suorganizavo Bethoveno Konservatoriją, kuri ir dabar veikia. Jo daug nuveikta lietuvių muzikoj.

— Baigiama spausdinti „Sakalo“ leidžiama istorinė apysaka iš antrojo simfoninio po Kristaus, Morkaus Aurelijaus liaišku, parašyta lenkų rašytojo T. J. Choin-kio. Vertė J. Strazdas. Apysekta dviejų tomų. Pirmasis tomas baigiamas spausdinti.

— Žinomas rašyt. Petras Rusckas, šiomis dienomis išleis labai vertingą knygą — senų žmonių atsiminimus apie baudžiavą, paruošė spaudai naują knygą — atsiminimus apie 1863 metų sukilimą. Taip pat kruopščiai renka atsiminimus apie vokiečių okupaciją.

Vincės Jonuškaitės vardo mokykla.

Spalio 25 d. Subačiuje pašventinta nauja pradžios mokykla, pavadinta garbaus subačiū Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardu. Ta proga mokykla ir jos globėja sveikino visą eilę iškilmės suvažiavusių aukštųjų valdininkų ir visuomenės atstovų. Pavežėjo apskrities taryba mokyklos globėjai įteikė ašreng. Jonuškaitė-Zaunienė savo globojamos mokyklos knygyneui padovanojo daug knygų.

Ponia V. Jonuškaitė-Zaunienė yra populieri ir São Paulo lietuvių kolonijoje, nes lankantis čia Lietuvos operos ir dramos artistams ji parodė mums daugiausia pašventimo ir nuoširdumo.

LIETUVIS — GYVENIMO VEIDRODIS.

Mikuti, tavęs galima paklausti? — Taip, apie ką tik nori. — Tu tiki apie galimybę persikelti į kitą dalį? — Aš nusizėjusiu! Pats nuvažinuosiu pas generolą Sandecką, prašysiu, maldausiu, keikšuosiu, prakeikšiu, bet savo turį pasiekiu... — Mielas, melas! — Verute, Mano Didybė! Tu mano? — Taip, tavo... Ir ji nubėgo... Dar buvo matyti jos smulkūs žingsniai sodo takelyje, sodno varteliai buvo praveri, ir pats oras, rodes, kvepavo kvepėjo jais, bet jos jau nebuvo jį nubėgo...

O, tas lietuis! Ir kam jis šiandien? Ko verkia daug?.. Taip sunku buvo išsiaiškinti, kaip liūdnai; sioleje kažkur aidėjo oro pasakas pabaiga, taip liūdnai buvo pasilikti vienam sodnely ir dar tas vėjas su lietuviu didino tą liūdnumą, tą skausmą. Norėjosi bėgti kažkur toli toli, užsimiršti ligam, ant visados!

(t. d.)

Leit. Liapidevskis—Ldovskis. Iš karo lakūno užrašų.

(taša ie 48 Nr.) — Bet? Tamsta — lakūnas. Verutė pas mane vienintelė. Joje mano didžiausias ir ateitis. O tamsta šiandien gyvena — rytoj gali net kaulinku tamstos nesurinkti. Nenoriu, kad kiek vieną sekundą ji drėbėtų dėl tamstos likimo. Ir štai mano sąlygos: paduokite raportą, kad tamsta perkelta į geležinkelio batalioną, ar į ryšių batalioną, ar pagaliau į sunkiąją artileriją. Tada aš sutinku. Bet kitaip — ne ir dar karta ne... Nors lakūnas — žmogus baigtas. Aviacija savos rūšies narkozas. Pažįstu vieną lakūną, kuris karo pradžioje buvo vieno vokiečių lakūno numuštas. Jis krisdamas susilaukė nugaraujį ir suskaldė galvą. Nieks netikėjo, kad jis pagyjas. Bet kas iš to. Dabar jis visą laiką krato galvą ligumės baitydamas. Atrodo, kad dabar turėtų net iš tolo bijoti lėktuvų, bet kur taut! Pirmai pasitaikiusiai pragalipia į lėktuvą ir širėnda. Na, bet ir skraido kaip anka! Išėdęs į lėktuvą vėl pasidaro visai sveikas, o išlipęs — susilenkia ir vėl galva krato. Įdomūs dalykas! Taigi, — mano paskutinis žodis. Persikelti į kitą dalį, atvažiuoti kito susilieduoti ir, kai pasibaigs karas bus vestuvės... Patikai tamsta man be galo norėčiau senatvei tokio sūnelio. Linkėjimai tamstos tėveliams. Iki pasiimatyto.

Branskas linguodamas ir susimaitęs aplėdo svečių kambarį, perėjo per saloną ir susitiko su Verute. Verutė stovėjo prie lango ir, prispaudus veidui prie stiklo, žiūrėjo į sodą. Išgirdusi žingsnius atsigrįžo. Pas Branską lyg kas viduriuose nutrūko, kai jis pamatė ją apsiaarojusia. Jis pribėgęs prie jos pradėjo bučiuoti jos delnus, tas apsiaarojusias akis, iš kurų plaukė didelės kristolinės ašaros. Verutė, prisiglaudusi prie jo krūtines tyliai verkė. — Aš viską girdėjau — pakėlus akis pasakė Verute.

— Viešpatie! — vos išsilaikė Branskas ne verks. Jis buvo viskam pasiruošęs: mesti aviaciją, būti dezertyru, vieška, kas tik galima, tik kad visada žiūrėti į Verutės akutes, žiūrėti be galo ir visada jausti ją prie savo širdies. — Jau ryt laivu vykau į Kazanį ir tuč tuojau paduođu raportą. Prasilin kas savaitė būsiu čia. Rytoj penktą valandą aš tavęs lauksiu sode, mūsų entarroje vietoje. Juk tu ateisi atsiveikinti? — Na, žinoma. O kurią valandą išplaukia laivas? — Devintą. Tad lik sveikutė, iki pasimatymo! Kitos dienos rytą lijo. Pusiau penktą po pietų, kada Branskas persėjo per sodnelio tvora, jis pamatė prie gonkelių puikią karietą į kurią buvo įkinkyti du juodėriukai. Sodnelyje Verutė jau jo laukė ir šio jį pastikti. — Mikai! — Kas, mano brangioji? — Aš bijojau, kad tu anksčiau neatėisi. Aš su tute tuo išvažiuoju į Elaburgą. Grįšime tik rytoj. Su tute kalbėjau ir apie tave, verčiau. Nieks negelbėjo. Jis be galo užsispiręs Bet,

Vietos lietuvių gyvenimas.

D. L. K. VYTAUTO LIET. PRAD. MOKYKLOS MOKSLO METU PA BAIGA.

Kaip jau minėjome paeitame „Lietuvio“ numery, toji mokykla įvyko po tuogaus kaibo egzaminai lapkr. 24 di ir visi 20 pristatytieji mokiniai egzaminus išlaikė. Lapkričio mėn. 27 d. Dri Vinco Kudirkos mokyklų buvo egzaminai lietuvių kalba visų eilinių lietuvių mokyklų išleidžiamiesiems mokiniams. Tiems egzaminams ši mokykla pristatė 10 mokinių, ir taip pat visi iš laiko. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiems baigsiems mokiniams buvo surengtos iškilmingos išleistuvės. Lapkričio mėn. 29 d. 9 val. ryto visi mokiniai su savo mokytojais dalyvavo iškilmingose pamaldose šv. Juozapo bažnyčioje. Pamaldas laikė kun. Ragažinskas. Per mišias mokiniai pagiedojo ketą giesmių. Po pamaldų mokiniai ir jų tėvai susirinko į mokyklos salę. Be to, dalyvavo konsultato atstovas p. J. Čiuvinškas, kun. Ragažinskas, mokyklų inspektoriaus p. S. Bakšys ir L. S. B. pirmininkas A. Majus.

Mišiai sveičini ir mokyklos vedėja pasakė tai pragai pritaikinti kalbas. Mokiniai labai gražiai padėkavavo, ps dainavo. Išleidžiamiesiems mokiniams buvo iškilmingai įteikti diplomai ir nu žyčiai dovanėlės. Portugalų ir lietuvių kalbos diplomus gavo šie mokiniai: Vanda Juškaitė, Danilė Ruzaitė, Genovaitė Kutkaitė, Marijė Kleizaitė, Zosė Turčinskaitė, Leonora Degulytė, Jolita Zakarevičiūtė, Vytautas Bareišis, Juozas Krumziya, Valentinas Juščenka, Enrikas Guzikauskas, Vincas Šukys, Stasys Jotėka, Juozas Pavilonis, Eri kas Borisovas ir Stasys Jakaitis. Be to, vien portugalų kalbos diplomus gavo. Anitas Wetser, Lidia Dnieprova, Valentina Bourikina ir Roque Reis.

Mokiniai sugiedojo Lietuvos ir Brazilijos himnus ir tuo iškilmingai buvo baigtos.

Dalyvis.

D. L. K. VYTAUTO MOKYKLA JAU TURI ELEKTROS ŠVIESĄ.

Po penkerių metų skurdė be elektros šviesos, šiemet, pagaliai pavyko mokyklai savo tešomis iš tamybės išbristi. Reikia pažymėti, kad nors kai kurių geradėjų rūpesniu Light kompanija ir padarė nuolatį atvedama elektros, tačiau vis tik mokyklai kainavo su instalacija ir kitu kuo netoli pusantro tūkstančio mltrėisų. Nežiūrint didelių išlaidų, reikia manyti, kad šviesos atvedimas apsimokės, nes po Naujų Metų pradės veikti vakariniai kursai ir bus ruošiamos lietuvių jaunimui pramogos.

X.

VAKARAS — BALIUS.

Praeitą šeštadienį Sporto S-gos „Lithuania“ Bom Retro skyrius surengė koncertą — balių su gražia ir įvairia muzikaline programa. Koncertas — balius įvyko L. Naujų salėje.

Koncerto programoje dalyvavo: mūsų kolonijos dainininkai V. Laurinaitis, K. Ambrasevičius, P. Jurgutis, smuikininkas Vl. Ogževaila, E. Pažėra, keturios V. Belos lietuvių choro choristės ir p. Nizevičiūtė. Dainininkams ir smuikininkams akompanavo chorvedis p. J. Stankūnas.

Programa nusisekė puikiai. Ypač įtakingai gražiai pasirodė p. Ogževaila ir V. Belos choristės su duetais. Labai gerai pavyko p. Nizevičiūtės ir K. Ambrasevičiaus duetas „Oi, berneli, vieniuri“. Bendrai tariant, šis sportininkų koncertas balius nusisekė visais atžvilgiais.

Lietuvių kolonijai reikėtų dažniau surengti tokias gražias ir kultūringas pramogas.

Rep.

VAIKUČIŲ VAKARAS VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOJE.

Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokyklos vedėjas mok. S. Bakšys praeitą sekmadienį surengė labai gražų vakarą S. Paulo lietuvių vaikams. Vakaras įvyko mokyklos salėje 6 val. vak. Į vakarą atsilankė p. Konsulas su Konsulato sekretoriais p. p. J. Čiuvinšku ir St. Remeniūnu, Klebonas kun. P. Ragažinskas, S-gos pirmininkas A. Majus, p. p. Dorina ir šnip daug svečių.

Prieš pradėdant programą gražiai ir trutiną kalbą pasakė mokyklos vedėjas mok. S. Bakšys, kylesdamas lietuvius tėvus leisti savo vaikučius į lietuvių mokyklas ir jas remti. Po jo kalbėjo p. Konsulas ir Kieb. kun. P. Ragažinskas. Toliau buvo įteikti diplomai baigusiems Vysk. M. Valančiaus mokyklą mokiniams.

Vakaro programa sudarė vaikų vaidinimas, dainos, deklamacijos ir pietiškos numeriai. Programa pavyko labai gerai ir padarė susirinkusiems tėveliams bei svečiams giliausį įspūdį. Po programos buvo šokiai pradžioje val kubimas, vėliau ir suaugusioms.

Vakaras praėjo labai gražiai.

Svečias.

D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS 1936 M. LIETUVIŲ MOKINIŲ LAIDA.

Vidury sėdi mokyklos vedėja p. L. Majtenė; iš kairės ir dešinė J. Krumziya, V. Juškekaitė, D. Ruzaitė, V. Juškešas, E. Borisovas, G. Kutkaitė, M. Kleizaitė, Z. Turčinskaitė, L. Degulytė, J. Zakarevičiūtė, J. Pavilonis, E. Guzikauskas, V. Bareišis, V. Šukys ir S. Jakaitis (šioje fotografijoje nėra S. Jotėkos).

DAR TURIME METRAŠČIŲ — KALENDORIUS.

Duosime didelį metraštį — kalendorių visiems „Lietuvio“ prenumeratoriams, kurie užsimokės prenumeratą 1937 metams iki Naujų Metų. Taip pat duodame nemokamai metraštį ir tiems, kurie išrašo „Lietuvį“ metams į Lietuvą, arba kitą kurią nors šalį. Metraštį gauš ir tie prenumeratoriai, kurie užsimokės per „Lietuvio“ redakciją „Lietuvio“, „Momenta“, „Argentinos Liet. Balsą“, „Dirva“, „Amerikos Lietuvį“ ir kitus laikraščius.

Pinigus slūsti: „Lietuvio“ Caixa postal 1764 S. Paulo.

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA.

Gruodžio mėn. 2 d. Konsulate įvyko S. Paulo lietuvių mokytojų eilinė konferencija, kuriai pirmininkavo Konsulas p. P. Gaucys. Svarstyta daugybė su mokykla ir auklėjimu susijusių reikalų, tarp kurių, aukštesiems mokyklos steigimo reikalas, mokytojų darbo atostogų metu kl. skrajoniųjų mokyklų kl. mokyklų šventės surengimo kl. ir kiti. Smulkiiau išstuduoti aukštesnės mokyklos klausimai išrinkta specialė komisija, sudaryta iš Gaigalo, Majtenės ir S. Bakšio.

E.

ISIRINKTA NAUJA LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS VALDYBA.

Praeitą antradienį, gruodžio 1 d. Liet. Namuose įvyko Liet. S-gos Brazilijoje metinis narių susirinkimas. Patoguio dėm viena siūlyta nutarta pakeisti S-gos pavadinimą portugalškai, išbraukiant žodį „Autoprotectora“ S-gos pavadinimas portugalškai taip pakeistas: „Aliança do Beneficencia e Instructão dos Lituanos no Brasil“.

Susirinkime išrinkta nauja valdyba ir revizija: kausėja 1937 metams, į valdybą dauguma balsų išrinkti: pirmininku — p. Antanas Majus, išdiniuku — mok. Liogina Gaigala, sekretorium — mok. Sigitas Bakšys, kandidatai tiko — St. Vencevičius ir E. Pažėra.

Į revizijos komisiją išrinkti: mok. St. Jurevičius, Kazys Brinkauskas ir Koblekas, kandidatai — V. Kutka.

Rep.

SPAUDOS D-JOS „ŠVIESA“ PAJININ KU SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 26 d. „Lietuvio“ redakcijos bute įvyko Spaudos d-jos „Šviiesa“ metinis narių — pajininkų susirinkimas, susirinkimui pirmininkavo A. Majus, sekretoriai E. Pažėra.

„Lietuvio“ redaktorius St. Vence-

pasigimo, aketių ir kitus b-vės- reikalus.

MOKSLO METU UŽBAIGA VILLA ANASTAZIJOJE.

Sekmadienį, lapkričio mėn. 29 d. 4 val. po p. „D-ro Jono Basanavičiaus“ mokykloje buvo surengta mokslo metų užbaigimo šventė. Šventę atidarė mokyklos vedėjas, trumpai nupašakoję mokyklos ir Tėvų Komiteto metinį veikimą, visų tėvų vardų išreikšia padėką portugalų kalbos mokytojui, kurį p. Margaridai Sodriguo, gerai paruošusi mokinius išleidžiamiesiems egzaminams ir tinkamai auklėjęs savo mokinius. Toliau buvo sugiedoti Brazilijos ir Lietuvos himnai ir įteikti mokyklos baigimo lietuvių ir portugalų kalbomis diplomai. Diplomus gavo: Jonas Jankauskas, Stasys Kirilauskas, Leonardas Džuzelis ir Bronas Skadas (visi skautai). Po to scenoje buvo suvaidinta portugalų kalba trampus vaidinimas ir vaikių gyvenimo. Toliau sekė dainos lietuviškai ir skautų gimnazikos pratimai. Baigiant programą kalbėjo Tėvų kom. pirmininkas p. M. Skadas dėkodamas mokytojams už darbą ir apgalvotai, kad tėvai pernašai rūpinasi savo pareizomis, biagai laukydami tėvų susirinkimus, mažai laukydami savo vaikų. Šioje šventėje tėvų tolpat susirinko nepersilaužusia. Nežiūrint tai, šventė visiems padarė nemažą įspūdį.

E.

PING-PONGAS BOM RETIRE.

Praeitą antradienį „Lithuanijos“ Bom Retro skyrius turėjo ping-pongo rungtynes su sporto klubu „Bella Horizont“. Visos trys „Lithuanijos“ komandos rungtynes laimėjo šalia rezultatais:

I. Komanda 198:200, II — 150:118 III — 80:100.

Rungtynes įvyko L. Naujų salėje.

Sportmenas

TREČIAS LAIMĖJIMAS.

Lapkričio mėn. 27 d. Vila Anastazioos „Lithuanijos“ skyrius laimėjo savo trečias ping-pongo rungtynes su vietiniu brazilų klubu „Anastazio“ F. C. Išlošė visos trys lietuvių komandos gana didesnis rezultatais. Poriniam ir pavieniam žaidime taip pat išlošė lietuvių.

E.

Padėka.

Nuoširdžiai dėkujame p. p. Lietuvos Konsului Gaučiui, sekretoriui J. Čiuvinškui, A. Majui ir mokyklos vedėjui už nukas D. L. K. Vytauto mokyklos išleidžiamiesiems mokiniams dovanėms perkt.

Tėvų Komitetas.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ LIETUVIO PRENUMERATĄ 1937 METAMS — GAUSITĖ DIDE LĮ IR VERTINGĄ METRAŠTĮ-KALENDORIŲ, KAIP DOVANĄ.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ LIETUVIO PRENUMERATĄ 1937 METAMS — GAUSITĖ DIDE LĮ IR VERTINGĄ METRAŠTĮ-KALENDORIŲ, KAIP DOVANĄ.

Arėjas Vitkanskas.

Po baltąja skraiste...

Ziemiška poema.

MANO SKAISČIU DIENU ATMINIMUI — MANO GYVAI MEILEI, 1923 ME-
TAIS, SKIRIU.

Bėga, vai, dienos, kaip amžina srovė,
Bėga ir dingsta kažkur, —
Čia ateitis, pažūrėk — jau senovė,
Viskas išnykta visur.

Vakar mačiau, rod'is, tik: žemė žydėjo
Ir skleidė krūtinės kvapus

Standis jau — lapai sumindžioti vėjo,
Šiama tik mirių, kapus...

Vakar tik lūdesy styro varguoė
Lapų netekus šaka —
Šiandien jau kritę pirmoji snieguoė...
Sienka taip nuolat po diena diena...

Snieguolės krinta...

Pastieidom iš aukštybės,
O keliaut meilais šurpu, —
«Vai, brangute, ai krinta...» —
Snižda viena iš daugybės...

«Nenupušim...» — kitos taria:
«Draugės gičbius mums išties...» —

Pirmoji žiema.

Baltas sniegas, pieno rūkas,
Pasaka sena. —
Žilas vandenio smūkas
Puosia žemę šypsena.

Rytą saulė sublingėjus
Neberado rudėmis, —
Žiema pirma jau atėjus
Iš atostogų šaltis.

Baltas sniegas, pieno rūkas,
Pasaka sena.
Kai pirmom snaižėm ji sukas, —
Darosi nauja.

Pustant.

Pasikaustę laukų vėją,
Snaigės baltosios važiuojam, —
Pagiriais, kaimais banguojam, —
Jau vinių vingiais nuėję...

Ranka skulpturio tvėrėjo
Tiek vingių nepadarys, —
Kiek supustė jų šniurys, —
Pažūrėk — laukais nuėjo...

Ei, platybe laisvo lauko, —

Ir akutės mūsų švies,
Zvaigždę sveikinant vakarė...

Ir išgulę gulbių pūku,
Tyliai — jos: «Kaip čia puiku!» —
Ir palieka dar puiku
Kitos, augičių gimtą rūką...

GEDIMINO KALNAS VILNIUJE (ties matomu kryžiu, 1341 m. buvo nušautas
Vilniaus miesto įkūrėjas, D. L. K. Gedimanas.)

Jūs, lyg marmuro, kalnai,
Išlitiesė — kiek matai, —
Vėjais laisvos dvasios plaukė...

Laukuose.

Smilksta pusnynai. Leduotais krantais
Į keičią gyvatės lyg baltosios kopia,
Ir šliaužo vidukely jos patyliais —
Kur žemės šauriai neuzloję.

Kuina sublogusj veria kisurai
Vėjas — snaigūčių pagriebeš —

Kaista užuovėjoj šalčių vėdai,
Kur egliš kaip dūmuose stiebias

Ufkrantėj dengia lyg snaičiu marška
Brolis lakusis nuslydęs.
«Žiema motutė! — Tai jos eisena!» —
Gandas laukuose pasklydęs...

Jaunystė.

Jaunos dienos — skatėlios sielos,
Blaiyumelis mintyse, —
Kai dangana zvaigždėlis mielos
Svajingose naktyse, —

Jaunos varpos — kiek laimutės!
Jų banguoja itai jūra:
Kiekviena — draugė dalužės
Ir, artojo, šypsena;

Jaunas šaltis — kiek jaunystės,
Raudonumo veiduose, —
Kai, sniekų skraiste surystęs
Žemę, šalpos languose!

Ė, jaunysta, — duodi sielą
Tu žiedelut kiekvienam, —
Ir nesunku taip, ir miela,
Nors skurde, — bi tik jaunam!

Miškų dūma.

Kai, roges kalmiškas prigulės,
Pusnių viršūnėmis leki, —
Matai miškų skraistes didžiules,
Didingas dūmas jų jauti.

Ir kuino pusgyvė ristelė —
Lyg miško dvasių eisena,

Ir varnos juodosios ant kelio,
Ir rūko mėlyna spalva —

Rod's tai — j dūmą susipynę —
Ir nejučia žiemos šaltis,
Tik — lyg miškų skambioj tankmėj
Taip trūksta vasaros, šviesios...

Mergužei.

Saulės ūpą pasigavęs,
Jausmo kardą pasifėmęs,
Tavo širdį užkariausiu;

Jausmų ugnį susikūręs,
Joy sušilti užsikvietęs,
Vaidilute būt prašysiu;

Saulės ūpą išauginęs,
Jausmo ugnį tau dabojant,
Amžinai tave myliėsiu, —

Tu, jaunuoji, jausmū stosi
Meilės ugnį pridaboti,
Širdį širdžiai atiduosi...

Bakužė.

Rąstai apvalūs, nusenę;
Stogas tik šiaudų,
Išpešiotas daug šiaurių, —
Sunkios mintys gula senę.

Senas dūmtraukis, kreivotas;
Tie maži langai,
Kur sužydė taip ledai;
Menko daržo biednas plotas;

Kelias tas, — kaip toj bakužė, —
Kuino žengimas ištai... —
Vai, kodėl aš visa tai
Taip labai myliu, airdužė?... —

Ta pamirusi bakužė
Ko taip linksi lūkestingai?... —
Laikin joi vis rūpestingai
Jausmū plastanti širdužė...

Naktis.

Dunkso sienos ir iešėliai,
Nemigo naktis;
Judos mintys, it pušėl,
Stovi prieš akis.

Klystą gatvėje užgimęs
Klaikus žiborus,
Toluomoje — lyg užkimas —
Zvieglą garvežys...

Koks yra šių metų derlius Lie- tuvoje.

Šių metų Lietuvos pasėlių derlius nelabai palankus. 1935 m. ruduo ba-
gauta truputi menkesnis, kaip praeitais

vo lietingas. Sunkesnėse ir šlapesnėse
žemėse dēi to žiemkenčių dalį visai ne
sėtima buvo įsėti. Daugelyje vietų b
pasėti žiemkenčiai jauvi dėl drėgnė
gansumo nekaip sudygo. Pavasaris p
sitaikė ankstyvas, šiltas, nesusaus, be
nelabai ir lietingas. Užtat vasaroje
sudygo labai gerai. Gavima buvo tikė-
tis vasarjaus derliaus labai gražaus,
bet viską sugadino vasara. Pavasari-
pabaiga ir vasara daugelyje Lietuvos
vietų buvo per sausa ir audringa. Sas-
sros užtruko ligi rugpjūčio mėn. ir p
sėlimas gerokai pakenkė. Taip pat m
mėža nuostolių pridarė ir ledai. Saur-
zoms užtrukus, derlius valymas buv
pradėtas gana anksti. Rugiai buv
nupliauti pirmomis liepos mėn. dienom
vasarjaus buvo pradėtas valyti liep
mėn. pabaigoje, o rugpjūčio mėn. pab
koje liekuose jau nebuvo nė vieno ja-
vų pėdo.

Šių metų derlius Lietuvoje jau yr
apskaičiuotas. Šiomet iš viso užaug
511.600 tonų rugių, 205.900 tonų kvie-
čių, 204.600 tonų miežių, 323.400 ton
avžių ir 175.500 tonų ankštinių jav
bei mišinio. Tuo būdu, iš viso šiemet
gauta 1.221.000 tonų javų. Nors iš
skaičių yra matėsniu, negu buvo gau-
ta 1934 met., tačiau javų kokybė šie-
met yra labai gera. Mat, javus pavys-
ko suvalyti labai geromis sąlygomis ir
visiškai sausos. Žinovai mano, kad š
kios geros kokybės derlių retai pavykt
ta gauti.

Tsb.

Tai bus tikrai nuostabi paroda.

Ateinančiais metais Paryžiuje, Prancūzijoje, įvyks pasaulinė paroda. Prancūzai tvirtina, kad ji būsimanti didesnė ir nustabesnė už visas ligi šiol buvusias parodas. Paroda užims 67 ha žemės plotą ir išlities pagal Senos upę pusketrto kilometro. Į parodą įeiti bus pastatyti 25 vartai, per jos plotą eis du geležinkeliai ir 8 autobusų linijos, o Senos upėje bus įrengtos 9 prieplaukos, iš kurių bus galima patekti į parodą atvykusiems garlaiviais. Parodos centras bus tenai, kur stovi aukštas Eifelio bokštas, turintis 300 metrų aukštis. Didžiausias parodos judėjimas eis per Jenos tiltą, kuris turi 13 metrų pločio, o dabar bus praplatinas ligi 35 metrų.

Parodos surengimui Paryžiaus miesto savivaldybė paskyrė 285 milijonus frankų paskolos ir 20 milijonų frankų pašalpos amatininkų miesteliui pastatyti ir 56 mil. frankų negrąžinamos pašalpos. Valstybė parodos rengimui davė 100 milijonų frankų pašalpos. Bendrai visos parodos įrengimas kaštuos 461 milijonų frankų. Tai milžiniški pinigai. Užtat parodos trobesius ir įvairius įrengimus stato apie 10.000 darbininkų. 4.000 amatininkų ir per 1.000 dailininkų bei menininkų. Prie parodos rengimo dirba 80 grupių inžinierių,

kurių tarpe yra 230 inžinierių, pasiū-
mėjusių savo darbais visame pasaulyje. Iš viso prie statybos pritraukta 700 inžinierių ir architektų (statytojų). Parodoje dalyvaus 36 valstybės, Parodos metu Paryžiuje įvyks 400 tarptautinių kongresų ir mokslininkų suvažiavimų. Joje dalyvaus žmonės iš viso pasaulio kraštų.

Bulviu rūsy sugavo šerną.

Perlojos ir Merkinės miškuose st-
sitaadao labai daug šernų. Jie dabar
rudens metu pamiškiais slankioja ir
knasioja bulvėmis. Nesenai Merki-
nės apyl. Ūkininkas Gudaitis savo la-
ke prie miško pamatė didelį būrį šerną.
Jie labai iškuaisio, o dar nenukastė
bulves. Kai ūkininkas bulves nukastė
ir jas aukštesnėje vietoje pylė, tai šer-
nas sukinosi apie rūsius. Vieną rytą
ūkininkas, eidamas taku, ligirdo šern
zviegimą. Ūkininkas, priėjęs arčiau
visame gilame rūsyje pamatė didžiulį
šerną. Pasikvietė berną, šerną suėmė
ir papovė. Šernas svėrė apie 3 cent-
nerius.

Dailininko Antano Žmuidzinavičiaus dvigubas jubiliejus.

Spaūių mėn. 31 d. Lietuvoje gerai žinomas dailininkas ir visuomenės veikėjas Ant. Žmuidzinavičius šventė savo mažiau 60 metų ir dailės darbo 25 metų jubiliejų. Jubilėats gimė grafiame Dzukijos krašte, Seirijų mieste. Iš mažų dienų jis buvo pilnas gyvenimo džiaugsmo, kurį stipriai nepaprastai graži gimtinės aplinkuma. Dar mažam Antanukui kilo andringos vėjonės vaizduoti pasaulį, gamtos ir gyvenimo grožį. Sunkus ir vargingi buvo pirmieji jo gyvenimo žinginiai. Tačiau jis iš mažų dienų mokėsi kiek galėdamas, ruošėsi savo pamėgtam dailės darbu. 1894 m. A. Žmuidzinavičius baigė Veiverių mokytojų seminariją ir atsiveikinęs su savo gimtuoju kraštu išvažiavo į užsienį. Jaunas dailininkas jis praleido Rusijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Italijoje ir Amerikoje, kur teko mokytis įvairios dailės mokyklose ir pačiam daug kur mokytojauti. Būdamas įvairuose didmiesčiuose jis dar labiau pamilo ir domėjosi savo krašto grožybėmis.

1906 m. Ant. Žmuidzinavičius, gyvenijame baigė dailės mokslus, atvyko į Vilnių surungti pirmąją lietuvių dailės parodą ir įsteigti lietuvių dailės draugiją. Toji paroda buvo atidaryta 1907 m. sausio mėn. 9 d. Joje dalyvavo 25 dailininkai, kurie išdėso save savimi dailininkais. Parodoje taip pat buvo išstatyti ir daugybė lietuvių liaudies meno pavyzdžių. Ši paroda lietuvių tarpe turėjo didžiausio pasisekimo, ir lenkų pusės susilaukė didžiausių žmonių ir pasitikėjimų. Tų pačių metų rudenį A. Žmuidzinavičius ruošėsi buvo įsteigta lietuvių dailės draugija. Tai buvo vienintelė lietuvių dailininkų draugija, kuri subūrė surinktoje parodoje lietuvių dailės ir ypatingai liaudies meno kūrinių. Pirmoji lietuvių dailės paroda ir lietuvių dailės draugijos įsteigimas yra Lietuvos dailės istorijos pradžia.

Užėjus didžiajam karui, kada daug lietuvių buvo priversti iškelti į Vokietiją, A. Žmuidzinavičius sugebėjo pabėgti Lietuvoje ir smarkiai varyti visuomeninį, dailės darbą. Kada Lietuva tapo nepriklausomybe, A. Žmuidzinavičius rūpinosi, kad lietuviškoji dailė būtų visiškai nepriklausoma, kad turėtų savas pagrindus toliau tarpai. 1918 m. A. Žmuidzinavičius buvo pakviestas į Lietuvos ministeriją ir paskirtas dailės departamento direktoriumi. Vėliau jis dalyvavo kovose su lenkais. Fronte ties Varena buvo paūntas į nelaisvę, tačiau iš ten jam pavyko paafrukti.

1922 m. A. Žmuidzinavičius, Lietuvos Šaulių Sąjungos steigėjas, išvyko į Ameriką. Baigęs ten savo misiją, ir stipriai parėmus Šaulių Sąjungai ten surinktomis aukomis, jis išgeinį laiką dar pasiliko Amerikoje. Ten palėrė apie 15 000 kilometrų kelionę į Amerikos tautinius parkus, Kaliforniją, Meksiką, Arizono tyrumas ir kitas įdomiausias Amerikos vietas, pėdėdamas gamtos vaizdus ir žmonių tipus. Tuo pačiu metu Vašingtono, Čikagoje ir New-Yorke buvo suruoštos jo kūrinių parodos, kurios turėjo nemažą pasisekimo. 1926 m. A. Žmuidzinavičius, buvo pakviestas į meno mokyklą, kurioje darbuojasi ir ligi šiol, kaip pašibos mokytojas.

1929 metų pradžioje, mirus Vl. Putviaskiui, A. Žmuidzinavičius buvo išrinktas Lietuvos šaulių sąjungos centro valdybos pirmininku. Tose pareigose jis išbuvo daugiau, kaip šešerius metus, o tai, suprantama, jį gerokai antraukė nuo dailės darbo.

Iš viso A. Žmuidzinavičius yra nupiešęs apie 1.000 paveikslų, kurie buvo išstatyti įvairiose parodose. Žmuidzinavičius — dailininkas peizažistas. Ypatinai jam sekasi piešti gamtos vaizdus iš daugybės gamtos vaizdų avontėkai išsikuria jo lietuviškoji gamta. Kiekvienas jo kūriny yra naturalus, tikrus, paprastas ir drauge savas.

Dailininko Antano Žmuidzinavičiaus šis dvigubas jubiliejus Lietuvoje rengiamasi gražiai paminėti. Lapkričio mėn. 1 d. Kaune atidaroma jo dailės darbų paroda. Taip pat numatoma išleisti knyga, kurioje bus aprašyti aprašytas dailininko gyvenimas ir jo darbai.

Tsb.

São Paulo miesto vaizdas.

LIETUVIS SIUVĖJAS
ALEKSANDRAS BAGDONAS.

Diplomuotas Rigos Instituto ir Klaipėdos Amatų Rūmų. Pirmas po karių laikų lietuvis išleikas valstybinius siuvimo egzaminus Lietuvoje. Darbas sąžiningas, greitas ir gražus. Siuvami įvairūs viršėli rūbai, kaip kostiumai, paltais ir t. t. Lietuviams nuolaida. Dėl dailės užsieninių ir vietinių medžiagų pasirinkimas.

Siuvykla:

Rua da Mooca Nr. 534-B S. Paulo

SKELBKITES
TIK „LIETUVY“

Suvienitas Holandijos Bankas

(O Banco Holandez Unido)

RUA DA QUITANDA Nr. 101 SÃO PAULO tai tiktas, jungtas Tamstą su giminėmis ir draugais

Lietuvoje

Suvienitas Holandijos Bankas gali išrūpinti Tamstai EMIGRACIJOS ČEKIUS 3000\$000 VERTĖS,

kurį privalo turėti kiekvienas emigrantas, įvažiuojantis į šią valstingąją valstybę ir norint siusti pinigų į tėvynę per mūsų banką jis gali būti kaip

ČEKIS IŠKEISTAS Į JOSI ŠALIES VALUTĄ ir išmokėtas bet kurioje vietoje.

Turėdamas sutaupų Tamstą gali jas padėti į mūsų banką, į savo atskirą einamąją sąskaitą ir gauti

4 1/2 0/0 metiniu nuosimėiu

kurios išmokamo du kartu į metus, tai yra pabaigoje birželio ir gruodžio mėnais.

Jūsų garantija yra
Hollandsche Bank - Unie N. V. Amsterdam

su skyriais visuose pasaulio šalyse, kaip Rio de Janeiro, Santos, Buenos Aires, Caracas, Haifa, Istanbul, Willemstad ir Oranjestad.

Kur linksmam praleisti Vakara?

Miesto centre, ant rua Visconde Rio Branco (kampas rua Victoria) Nr. 461 lietuvių šeiminkų linksmam ir jauki užėiga «BAR RIO BRANCO» tikrai linksmina svečius.

Baro orkestras iš žymiausių S. Paulo rusų muzikų. Balalaitės, solistai, choras, lietuviška muzika ir t. t. ir t. t. Kas vakaras nuo 9 v. vak. iki 1 val. nakt. dainuoja žymiausi solistai — sopranas, tenoras ir bosas. Linksmia be galo!

Alus, vynai ir kitokie gerimai pigiau, kaip kur kitur. Tikroji lietuviška degtinė iš Lietuvos.

Tautiečiai, atsilankykite ir nesigailėsite linksmam praleidę laiką.

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI.

DMžiosios „Lietuvio“ talkos programa ne tik patys pasiskubinkite užsimeikti laiku už prenumeratą, bet išrašykite laikraštį savo giminėms ir draugams į Lietuvą, Argentiną, Ameriką ar kuria nors kitą šalį. Tuo paromsite savo laikraštį, o saviems suteiksite daug džiaugsmo. Pinigus siuskite: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO — BRASIL.

DĖMESIO!

„Lietuvio“ redakcijoje, rua Bandeirantes, 92 visada galima nusipirkti pavieniais numeriais šių lietuviškų laikraščių ir žurnalų:

- Karj, •Išvien, •Švyturj, •Momenta, •Argentinos Lietuvių Balsą, •Dirva, •Amerikos Lietuvių, •Drauga, •P. Amerikos Žinias ir kt. Visus minėtus laikraščius galima ir užsiprenumeruoti.

Visi lietuviai privalo skaityti ir platinti savo spaudą.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1937 METAMS.

TIK LIETUVJ. SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skanūs valgiai ir mandagūs patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILA ROMANOVA

Rua José Paulino, 151, (Rom Retiro) São Paulo.

LEITE VIGOR

Geriausias pienas São Pauly

S. A. Fabrica de Productos Elimenticios VIGOR

Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo
Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

Valgykla ir pensjonas.

Skanūs pietūs ir mėnesinis pensjonas. Duodami pietūs į namus. Kainos prieinamos. Užsitik pas

JULĖ ŠIMANAUSKIENĖ

Vila Anastacio, Rua Alvarenga Peichoto 85.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcele, arba si darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Mokoje, kampas Av. P. de Barros kioske.

5) Menkaičio krautuvėje S. Annoj.
6) Ant Largo da Sé kioske (prie laikrodžio).

7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redakcijoje visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus Lietuviams veltui. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviai, turėdami kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdami gauti nemokamai juridinių patarimų kreipkitės pas advokatą Dr. Cesarino Junior.

Rua 11 Agosto Nr. 31 1° andar, sala 18 Tel. 2-6301.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laisdos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyriuas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba Lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Vertėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip ya: kontraktus, visos kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atstikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Mūsų skaitytojams užsieniuose.

Lietuvoje „Lietuvj“ galima užsisakyti per DULR Akademij Skyrių. Prenumeratos kaina metams tik 6 litai, pusmečiui 3 litai. Pinigus galima siųsti paštu DULR Akademijam Skyriui, pažymint, kad pinigai juokamai už „Lietuvio“ prenumeratą. Ten pat reikia nurodyti savo vardą — pavardę ir tikslą adresą.

Šiaurė ir Pietu Amerikoje bei kituose šalyse:

„Lietuvj“ galima užsisakyti į bet kurią pasaulio valstybę. Į Šiaurės Amerika „Lietuvio“ prenumeratos kaina metams 1 doleris, Argentinoje — 3 pesai, Urugvajuje 2 pesai (Urugvajaus). Visose kitose šalyse metams 1 su puse doleris. Iš visur kitur, išskyrus Lietuvą, pinigus reikia siųsti paštu įvertintu laišku šiuo adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764. S. PAULO — BRASIL.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
A. Alexandrino 17. 11. 36.
Jos. Charlotte 28. 11. 36.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame Lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Anglijos karalius nori vesti amerikone gyvanaše.

Dabartinis Anglijos karalius Edwardas VIII dar iki šiol yra vedęs. Tai bene vienintelis pasauly karalius vedęs. Šiomis dienomis spaudoje paslydo gandai, kad Anglijos karalius sesęs amerikietę poną Simpson, kuri yra persikirusi su savo vyru. Ši žinia Anglijoje padarė didžiausį furorą.

Dr. Savedra Lamas išrinktas Pan-Amerikos konferencijos pirmininku.

Pan-Amerikos taikos konferencijos pirmininku vienbalsiai išrinktas Argentinos užsienų reikalų ministeris Dr. Savedra Lamas. Brazilijos delegacijai Pan-Amerikos konferencijoje vadovauja užsienų reikalų ministeris Dr. Macedo Soares.

Žymi persvara sukilėlių pusėje.

Naujausios žinios praneša, kad paskutinėmis dienomis Ispanijos sukilėliams pradėjo sektis visuose frontuose sukilėliams pavyko užimti daug svarbių pozicijų, paimita daug ginklų ir karinė medžiagos iš legalistų. Nekuriose vietose sukilėliai traukiasi su dideliais nuostoliais.

Tempiti santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos.

Sąryšų su Ispanijos revoliucija santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos pasidarė labai tempiti. Vokietijos žmona smarki propaganda prieš komunistų ir prieš Sovietų Rusiją. Sovietų Rusiją kaltinama dėl įvykių Ispanijoje. Sovietų Rusijos spaudoje tolydžio vartoma smarki propaganda prieš Sovietiją ir Hitlerį.

NEPAPRASTAI GYVĖJA BIZNIS AMERIKOJ.

Iš New Yorko praneša, kad po Ruzvelto išrinkimo ėmė kilti prekių kainos ir toliau vis kyla. Aukso kiekis bankose didėja, pinigų eina į apyvartą daugiau ir dėl to kainos kyla. Manoma, kad kainos iki Kalėdų kils toliau ir biznis nepaprastai pagyvės.

ARGENTINOS PREZIDENTAS PAKVIESTAS Į AMERIKĄ.

Laikraščiai praneša, kad Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas pakvietęs Argentinos prezidentą generolą Justo atsilankyti su vizitu į Amerikos Jungtines Valstybes.

PRANCŪZIJA ATMETĖ FRANKO REIKALAVIMUS.

Sukilėlių valdžios galva generolas Franko pareikalavo Prancūzijos Banko sugrąžinti aukšą, kurį Madrido valdžia Bankui pardavė. Į tai Prancūzijos Bankas atsakė, kad aukšas parduotas ir nupirkta teisėtai ir dėl to Franko reikalavimas negali būti išpildytas.

SMARKUS BAŠYMAS.

Italų dienraštyje «Giornale d'Italia» vienas žymiausių šiaurinėlių Italijos žurnalistų parašė, kad Italija su kitomis stipriomis Europos valstybėmis nusprendė nepriesti raudonos respublikos įstiegiu Ispanijoje ir tam panaudoti «visas priemones». Ten pat rašoma, kad Italija neleidianti daugiau rusų laivams pasiekti Ispanijos krantus.

AUKSO KAINA TEBEKYLA.

Prasidėjęs nuo šių metų pavasario aukso kainos kylimas tęsiasi toliau. Londono biržoje trojinė uncija aukso šiuo metu kainuoja 142 šilingai 4 peniai.

Reikalingi du vaikai--mokiniai

raides rinkti. Geros sąlygos ir gera ateitis. Kreiptis į «Lietuvio» redakciją, rua Bandeirantes, 92.

Padėka.

Nuoširdžiai dėkoju Vysk. M. Valančiaus mokyklos Tėvų Komitetui ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie tos mokyklos lietuvių vaikams vakaro surengimo š. m. lapkričio 29 d.

Mok. Simas Bakšys.
Mokyklos Vedėjas.

Redakcijoj yra laiskai:

E. Avlasevičiutei, J. Andriukaičiui, L. Barauskui, H. Budrevičiui, J. Balčiūnui, M. Bambelaitiui, A. Burkui, M. Daniševičiui, J. Dymšai, A. Juknevičiui, P. Kareivai, J. Kašinskui, K. Lauciui, V. Girčiui, J. Niedzielskai, I. Stankeričiui, J. Steponavičiui, J. Šeškui, J. Trylikauskui, M. Venckui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsiųskite pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Si sekmadieni gruodžio 6 d. 7 val. vak.

Sporto S-ga „Lithuania“ Bom Retiro skyrius rengia linksnia ir gražų

Šokių Vakara

kuris įvyks Liet. Namų salėje rua Bandeirantes 92.

GROS DIDELIS STYGU ORKESTRAS

Tad Jaunime nepraleiskit šios ir šios progos neatsilankę į šį vakarą.

Pranešimas

RIO DE JANEIRO MIESTE «LIETUVIS» GAUNAMAS

pirkti pavieniais numeriais: «Vilnius» S-gos patalpoje, Praça Tiradentes Nr. 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Mem de SA kampo laikraščių kioske.

Redakcijos Atsakymai.

Korespondentui. Korespondenciją dėsimė sekantiu numeriu. Labai dėkui. Rašykite daugiau ir dažniau.

M. L. U. I. Dėsimė. Rašykite daugiau. Laukiame.

N. K. R. a. š. u. i. Korespondencijų gavome. Ačiū. Dėsimė sekantiu numeriu.

K. K. Dovanas duosime visiems «Lietuvio» platintojams. Kurie daugiau prenumeratų surinks, tie ir geresnes dovanas gaus. Stenkitės. Gal ir jums teks pirmoji premija.

VISIEMS 1937 METU PRENUMERATORIAMS. Paskutiniu laiku gauna su daug naujų prenumeratų 1937 m. su daugybe sveikinimų ir linkėjimų mūsų laikraščiu. Už prenumeratą, už nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus visiems esame labai dėkingi.

Prie progos prašome visų prenumeratorių, kurie jau užsimekojo už laikraštį 1937 m. ir dar negavo metraščio — kalendoriaus, skubiai pranešti admi nistracijai išsiustime.

Grūdo Valdybos Paaiškinimas.

Kooperacinės Bendrovės Grūdo valdyba savo posėdyje š. m. lapkričio mėn. 29 d. aptarėsiu skelbiamas ne teisingas apie Grūdą žinias «Lietuvyje» 48 nr., nutarė pasikinti kas seką: š. m. lapkričio mėn. 8 d. Grūdo valdybos posėdy, «suaugynuose» buvo iškelta mintis apie steigimą vartotojų kooperatyvo S. Paulo mieste. Bet kadangi Grūduli stovi didesni darbai prieš akis — žemės ūkio kolonizacija, — tai ir iškelta mintis apie vartotojų kooperatyvo steigimo palikta nevarstyta, solimesniam laikui. Bet jei atsirastų norinčių tokį kooperatyvą steigti, tai Grūdus gali padėti ir paremti.

Grūdus savo planų neatsisako ir savo veikimo ne kiek nesiaurina; tos bendrovės valdyba pasirūzusi siekti svarbiausio tikslo — įkurti žemės ūkio kolonizaciją. O paremimas vartotojų kooperatyvo, nereiškia Grūdo planų siaurinimo.

Grūdo Valdyba

29-XI-1936.

NAUJIENA! NAUJIENA!

Pirmoji lietuviška kaklaraiščių dirbtuvė.

JONO ZACHARKOS

Didelis pasirinkimas moderniškų ir gerų kaklaraiščių, nosinaiščių ir «borboletų». Urmo ir pavientai. Ypatinga nuolaida lietuviams.

TAIGI, SAVIEJI PAS SAVOŠIUS!
RUA CORREIO DE MELLO Nr. 56 (Bom Retiro)

Lietuvi Tautiet!

Svarbiausias mūsų išeičių gyvenimo tikslas yra ekonominio ir dvasinio gerbuvio siekimas bei lietuviybės išlaikymas. Šių visų tikslų sėkmingas siekimas neįmanomas be lietuviškosios apsaudos pagalbos. Todėl kiekvieno lietuviu išeičio pareiga skaityti kuodaugiau gerų lietuviškų laikraščių ir knygų.

Per «Lietuvio» redakciją Tamsta geriausiomis sąlygomis gali išsirašyti šiuos lietuvių išeičių laikraščius:

1. «Lėvien», «Momenta», «Argentinos Lietuvių Bala», «Švyturis», ir «Pietų Amerikos Žinias». Visi šie laikraščiai išleina Argentinoje, Buenos Aires mieste; didelio formato, 6-12 puslapių didumo, iliustruoti.
2. «Dirva», «Amerikos Lietuvij», «Sandarą», «Tėvyne». Pastarieji išleina Amerikoje, visi labai didelio formato, gero popieriaus iliustruoti. Visų virš išvardytų laikraščių kaina metams tikrai 15 milreisų, pusmečiui 8 milreisai. Pinigus siųsti:

«LIETUVIS» CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO — BRASIL.

Taip pat reikalinga pažymėti, kokį laikraštį norima išsirašyti.

Río de Janeiro Lietuvių Žiniai.

Gruodžio 26 dieną, (antra dieną Kalėdų) «Vilnius» s-ga rengia pirmąjį

Koncertą -- Balių.

Rio de Janeiro Lietuvių Programoje bus atlikti žymiausių Lietuvos ir svetimtautių muzikų veikalai. Dainos žymiausias S. Paulo lietuvių kolonijos solistas TELESFORAS MAŽEIKA ir kiti.

Baletininkės sesutės p. p. Bernatavičiūtės atliks keletą baleto numerių. Koncertas — Balius įvyks s-gos patalpoje Praça Tiradente, 46 Rio de Janeiro

Sekandame numery plačiai paskelbsime apie «Lietuvio» platintojams skyriamas premijas. Visi Gerb. skaitytojai stenkitės kuodaugiausia surasti naujų prenumeratorių — gausite visi vertingas dovanas ir atlinksite didelį bei naudingą darbą.

Visi į didžiąją «Lietuvio» talką, visi į darbą. Tegu nelieka nė vienos lietuvių šeimos, kurios nelankytų didžiausias, idomiausias ir nepartinis lietuvių išeičių laikraštis „Lietuvis“.